

Istupanje prvog potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova Republike Srbije Ivice Dačića na 25. ministarskom savetu OEBS-a koji se održava u Milanu:

„Poštovani predsedavajući ministre Milanezi,
Ekselencije,
Poštovane kolege,

Dozvolite mi da na početku izrazim zahvalnost Italiji koja predsedava i predsedavajućem, ministru Encu Moaveru Milaneziju, na posvećenosti i upravljanju u protekloj godini, kao i na gostoljubivosti i odličnoj organizaciji ministarskog saveta ovde u Milanu.

Osvrnuću se, na početku, na nedavnu veliku godišnjicu završetka Prvog svetskog rata, koji je pre tačno sto godina ostavio nezapamćene posledice po čovečanstvo. Kao zemlja koja je izgubila milion i dvesta pedeset hiljada ljudi u Prvom svetskom ratu, odnosno skoro 30 odsto svog ondašnjeg ukupnog stanovništva, Srbija ima puno pravo da kaže da nikada ne smemo da napustimo diplomatiju, jer je cena bilo kog uloženog napora u diplomatiji mnogo manja od gubitka jednog jedinog ljudskog života. Nesporazumi i rasprave su uvek mogući, ali je od ključne važnosti naći političku volju, načine i sredstva da se oni prevaziđu i da se otvorena pitanja na konstruktivan način reše.

Gospodine predsedavajući,

U poslednjih pet godina OEBS se suočava sa jednom od najvećih kriza u istoriji, koja se nastavlja, uprkos svim našim naporima. Zabrinuti smo zbog pogoršanja bezbednosne situacije u istočnoj Ukrajini koja pogađa i civilno stanovništvo u zoni sukoba, kao i zbog kontinuiranih prepreka za slobodu kretanja, čestih zastrašivanja posmatrača OEBS-a, napada na njih i na imovinu ove organizacije. Stoga, pozivamo sve strane da u potpunosti i bezrezervno poštuju prekid vatre, obustave sve sukobe i sprovedu odredbe Sporazuma iz Minska. Srbija čvrsto podržava rad Specijalne posmatračke misije OEBS-a u Ukrajini, kao i sve druge konstruktivne napore koji za cilj imaju pronalaženje mirnog rešenja krize, uz puno uvažavanje načela OEBS-a. Takođe, zabrinuti smo zbog nedavnih događaja u Azovskom moru, te pozivamo

uključene strane da nađu rešenje koje je u skladu sa međunarodnim pravom, i to putem dijaloga i saradnje.

Srbija nastavlja da podržava sve usaglašene formate koji su uspostavljeni u cilju rešavanja zamrznutih sukoba, u uverenju da najveći deo odgovornosti leži na sukobljenim stranama. Kao primer da je rešenje za višegodišnje zamrznute konflikte moguće, istakao bih postizanje Prespanskog sporazuma. Srbija u potpunosti podržava dogovor dve strane, kao i punu implementaciju dogovorenog.

U isto vreme, potrebno je da ojačamo mehanizme OEBS-a za efikasno reagovanje na sve faze konfliktnog ciklusa, od ranog upozoravanja do postkonfliktne rehabilitacije i pomirenja.

Gospodine predsedavajući,

Srbija je posvećena evropskim integracijama i sadržajnoj regionalnoj saradnji, i nastupa kao kredibilan partner u cilju obezbeđivanja stabilnosti i bezbednosti u regionu. Posvećeni smo dijalogu sa Prištinom koji se vodi uz posredovanje EU, kao i sprovođenju svega dogovorenog u skladu sa Briselskim sporazumom iz aprila 2013. godine. Smatramo, međutim, da je za nastavak ovog dijaloga neophodno momentalno ukidanje odluke Prištine o uvođenju tarife od 100% na robu poreklom iz šire Srbije. Ovu odluku snažno osuđujemo, kao i nedavno javno spaljivanje srpskih proizvoda na Kosovu i Metohiji, što je čin bez presedana. Zastrašivanje srpskog stanovništva od strane specijalnih jedinica Kosovske policije, zajedno sa „trgovinskim ratom“ koji je pokrenula Priština, predstavljaju očigledan napad na srpsko stanovništvo, što zasluži osudu svih država učesnica.

Na kraju, ali ne manje važno, želim da se osvrnem na jučerašnju odluku o predsedavanju Albanije OEBS-u tokom 2020. godine. Nije tajna da su naše pozicije, u vezi sa pitanjem jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova, dijametralno suprotne. Srbija je zbog toga, a imajući u vidu ranije postupke Albanije upravo u ovoj cenjenoj Organizaciji, izrazila zabrinutost da bi Albanija mogla da iskoristi poziciju predsedavajućeg za promociju jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova i uključivanje njihovih predstavnika u neformalne segmente rada OEBS-a.

Nakon više razgovora i razmene pisama sa mojim kolegom, ministrom spoljnih poslova Albanije Bušatijem, dobio sam čvrsta uveravanja i garancije da će albanska strana poštovati osnovne principe Organizacije. Očekujemo da će Albanija svoje predsedavanje OEBS-u sprovoditi u potpunosti u skladu sa normama, principima i preuzetim obavezama OEBS-a. Srbija ostaje posvećena dobrosusedskim odnosima, napretku našeg regiona i poboljšanju regionalne stabilnosti, uz spremnost da podeli iskustva stečena tokom svog uspešnog predsedavanja OEBS-u 2015. godine.

Želeo bih da izrazim svoje iskrenu zahvalnost odlazećem italijanskom predsedavanju, a naročito predsedavajućem, ministru Encu Moaveru Milaneziju, na kompetentnom rukovođenju tokom ove godine. Takođe bih želeo da uputim srdačan pozdrav i obećam našu punu podršku sledećem predsedavanju na čelu sa Slovačkom.

Hvala Vam, gospodine predsedavajući."